

**معافیت پلیس از مسئولیت مدنی
(با نگرش تطبیقی)**

www.ketab.ir

مؤلفان

دکتر رضا بیرانوند

(عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انتظامی مطالعات اجتماعی ناجا)

دکتر بختیار عباسلو

(عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین)

دانشگاه علوم انتظامی امین

۱۳۹۸

انتشارات دانشگاه
علوم انتظامی امین

معافیت پلیس از مسئولیت مدنی (با نگرش تطبیقی)

مؤلفان: دکتر رضا بیرانوند، دکتر بختیار عباسلو

ناظر علمی: دکتر احمد فرهانی

ویراستاری ادبی: سید محمد هاشمی

صفحه آرا: منیرالسادات حسینی

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال

چاپ، لیتوگرافی و صحافی: راه فردا

نشانی: تهران، ابتدای بزرگراه شهید خرازی، خیابان شهید جدی اردبیلی، دانشگاه علوم انتظامی امین

تلفن: ۴۸۹۳۱۲۹۳

هر نوع چاپ و انتشار بدون مجوز ناشر، پیگرد قانونی دارد

سرشناسه: بیرانوند، رضا، ۱۳۵۹ -

عنوان و نام پدیدآور: معافیت پلیس از مسئولیت مدنی (با نگرش تطبیقی) / مؤلفان رضا بیرانوند، بختیار عباسلو. مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین، انتشارات، ۱۳۹۸.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۳-۳۹۹-۵ - ۲۸۷ص: جدول. مشخصات ظاهری:

وضعیت فهرست نویسی: فیا یادداشت: کتابنامه: ص. [۲۶۵] - ۲۸۷؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: مسوولیت مدنی پلیس - ایران موضوع: Tort liability of police - Iran

موضوع: پلیس - تخلفات - قوانین و مقررات - ایران

موضوع: Police misconduct - Law and legislation - Iran

موضوع: ایران - نیروهای مسلح - قوانین و مقررات

موضوع: Iran -- Armed forces -- Law and legislation

شناسه افزوده: عباسلو، بختیار، ۱۳۴۱ -

شناسه افزوده: دانشگاه علوم انتظامی امین شناسه افزوده: Amin Police University

رده بندی کنگره: ۳۰۰۳KMH رده بندی دیویی: ۵۵۰۱۵/۳۴۳

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۳۱۸۹۳

سخن ناشر

کسب علم و دانش و تلاش برای بهره‌گیری از علوم جدید و بومی‌سازی آن برای رفع نیازهای علمی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به‌منظور اعتلای اقتدار امت اسلامی از توصیه‌های مهم اسلام است. علوم پلیسی که همگام با پیشرفت بسیاری از علوم محض و تلفیق آن‌ها با یکدیگر، روزبه‌روز نو می‌شود و مرزهایی جدید از دانش می‌سازد، از جمله علوم است که درخت آن در کشورمان در حال رشد و نمو و ثمردادن است.

تألیف آثار علمی برجسته و اشاعه مفاهیم آن‌ها از جمله رهیافت‌های کارآمد و اثربخش است که در سایه آن می‌توان بستر مناسبی برای بهره‌گیری از تجربه‌های ارزشمند و دانش بومی نخبگان و کارشناسان علوم پلیسی در کشورمان ساخت. بدیهی است اندیشمندان، خبرگان و کارشناسان امور پلیسی داخلی با تلفیق همگن تجربه‌های خود با علوم و تجربه‌های کارشناسان علوم پلیسی دیگر کشورها باعث پیشبرد دانش پلیسی در کشور خواهند شد. امید است با نشر آثار تألیفی از این دست، گامی هرچند کوچک در این مسیر طولانی برداریم و نویسندگان، محققان، کارشناسان و استادان را برانگیرانیم تا تجربه‌ها و توان علمی خود را متبلور کنند و اشاعه دهند.

فهرست مطالب

«علايم اختصارى».....	۱۳
سخن مؤلفان.....	۱۵
بخش اول: مفاهيم و مباني مسئوليت مدنى.....	۱۹
مقدمه.....	۱۹
فصل اول: مفاهيم و اصطلاحات مسئوليت مدنى و پليس.....	۲۱
مبحث اول: مفاهيم و اصطلاحات.....	۲۱
گفتار اول: مفهوم مسئوليت مدنى.....	۲۱
گفتار دوم: تفاوت مسئوليت مدنى و كيفرى.....	۲۲
گفتار سوم: تفاوت مسئوليت مدنى و قراردادى.....	۲۵
مبحث دوم: پليس و وظائف آن.....	۲۶
گفتار اول: جايگاه امنيت از بُعد دينى.....	۲۶
گفتار دوم: پليس از بُعد بين المللى.....	۲۸
گفتار سوم: پليس از بُعد محلى.....	۳۱
گفتار چهارم: تقسيمات پليس.....	۳۲
گفتار پنجم: وظائف پليس.....	۳۴
فصل دوم: مباني، منابع و ارگان مسئوليت مدنى.....	۳۹
مبحث اول: مباني مسئوليت مدنى.....	۳۹
گفتار اول: نظريه تقصير.....	۳۹
گفتار دوم: نظريه خطر.....	۴۱
گفتار سوم: نظريه مختلط.....	۴۲
گفتار چهارم: نظريه تضمين حق.....	۴۲
گفتار پنجم: نظريه استناد عرفى.....	۴۴
مبحث دوم: منابع مسئوليت مدنى.....	۴۶
گفتار اول: اتلاف.....	۴۶
گفتار دوم: تسبیب.....	۴۹

۵۳	گفتار سوم: غصب
۵۹	مبحث سوم: ارکان مسئولیت مدنی
۵۹	گفتار اول: ضرر
۶۲	گفتار دوم: فعل زیان بار
۶۳	گفتار سوم: رابطه سببیت
۶۴	مبحث چهارم: مبانی عدم مسئولیت مدنی پلیس
۶۶	گفتار اول: مصالح عمومی یا منفعت گرایی کمی
۶۷	گفتار دوم: مصالح عمومی یا منفعت گرایی سیاسی
۶۹	گفتار سوم: مصالح عمومی یا منفعت گرایی تقنینی
۷۱	بخش دوم: معافیت پلیس از مسئولیت مدنی ناشی از فعل زیان بار
۷۳	فصل اول: دفاع مشروع
۷۳	مبحث اول: مفهوم و مبانی دفاع مشروع
۷۳	گفتار اول: مفهوم دفاع مشروع
۷۴	گفتار دوم: مبانی دفاع مشروع
۷۷	مبحث دوم: شرایط دفاع مشروع و جایگاه آن در کامن لا
۷۷	گفتار اول: شرایط دفاع
۹۲	گفتار دوم: جایگاه دفاع مشروع در کامن لا
۹۵	فصل دوم: حکم قانون و امر آمر قانونی
۹۵	مبحث اول: حکم قانون
۹۵	گفتار اول: مبانی فقهی
۹۶	گفتار دوم: شرایط لازم
۹۹	مبحث دوم: امر آمر قانونی
۹۹	گفتار اول: معانی لغوی و اصطلاحی
۱۰۱	گفتار دوم: شرایط لازم برای تحقق امر آمر قانونی
۱۰۲	گفتار سوم: اصول حاکم بر قاعده امر آمر قانونی
	گفتار چهارم: نقش قاعده امر آمر قانونی در معافیت پلیس از مسئولیت مدنی
۱۰۶	